

**UCHWAŁA NR XL/290/2018
RADY MIEJSKIEJ W CHOSZCZYNIE**

z dnia 10 maja 2018 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Choszczyno na lata 2018 – 2020.

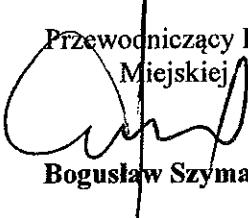
Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2017 r. poz. 1875 ze zm.) oraz art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2017 r. poz. 697 ze zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Choszczyna na lata 2018-2020, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc uchwała Nr XV/132/2016 Rady Miejskiej w Choszczynie z dnia 19 maja 2016 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Choszczyno na lata 2016-2018.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Choszczyna.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Bogusław Szymański

I. Wstęp

Rodzina stanowi integralną część społeczeństwa, stanowi jego najmniejszą, a zarazem podstawową komórkę. Jest najważniejszą grupą społeczną. Rodzina jest pierwszym i podstawowym środowiskiem wychowawczym dziecka. To ono tutaj nabywa wiedzę o otaczającym je świecie, panujących między ludźmi stosunkach. Uczy się wyrażać swoje uczucia (lęk, obawa, zadowolenie, gniew) oraz wartościowania co jest dobre a co złe. Wychowują się w niej kolejne pokolenia, które w późniejszym okresie swojego życia kreują społeczeństwo. Rodzina kształtuje osobowość młodego pokolenia, postawę społeczną i wyznacza koleje jego losu. Dlatego tak ważne jest zachowanie prawidłowych ról społecznych. Tylko „zdrowa” rodzina jest warunkiem wykreowania młodego pokolenia, które będzie miało poczucie własnej wartości, aspiracji, empatii jak również będzie bazą do budowania kolejnej prawidłowo funkcjonującej najmniejszej komórki społecznej.

Rozpad rodziny, niewydolność wychowawcza, zanikanie poczucia bezpieczeństwa, narastanie konfliktów powodują wzrost zjawisk negatywnych, które wymagają ingerencji z zewnątrz angażując siły i środki społeczne. Długoletnie przebywanie rodziny w sytuacji kryzysowej może spowodować całkowite zerwanie więzi rodzinnych i umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej. Mając na względzie fakt, że rodzina biologiczna jest najbardziej sprzyjająca w prawidłowym rozwoju dziecka należy zadbać o to, aby ono jak najdłużej w niej pozostało. Dlatego należy wspierać rodzinę, aby prawidłowo wykonywała swoje funkcje. Należy podjąć pracę z rodziną w jej najbliższym otoczeniu i w różnorodnych formach środowiskowych bez potrzeby odrywania dziecka od rodziny. Wszelkie działania powinny być prowadzone za zgodą rodziny i jej aktywnym zaangażowaniem, uwzględniając zasadę pomocniczości. Chodzi tutaj o obustronny wysiłek zarówno członków rodziny jak i pracowników instytucji pomocy społecznej (pracownik socjalny, asystent rodziny) zmierzający do przywrócenia naturalnych więzów i normalizacji życia rodzinnego. W swoich działaniach pracownicy socjalni, asystenci rodziny mają za zadanie wspieranie i wspomaganie, a nie zastępowanie rodziców w wypełnianiu ich funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Jednym z rozwiązań w systemie pomocy społecznej jest możliwość zatrudnienia asystenta rodziny do pracy na rzecz rodzin przeżywających trudność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej. Rola asystenta rodziny polega na całościowym wspieraniu rodziny wychowującej dzieci zagrożone wykluczeniem społecznym, poprzez zmianę stosunku osób w rodzinie do własnej sprawności, podniesienie ich samooceny, wzbudzenie wiary we własne siły, a także pomoc w wykonywaniu najprostszych czynności, składający się na proces prowadzenia gospodarstwa domowego. Działania asystenta rodziny mają wspomagać rozwój kompetencji wszystkich członków rodziny tj. rodziców, dzieci, czemu służy indywidualne podejście do rodziny i jej problemów. W tym miejscu należy jednoznacznie powiedzieć, że asystent rodziny nie przejmuje działań za rodzinę, jedynie wspiera ją w wykonywaniu określonych obowiązków jak i również w podjętych działaniach, pokazuje jakie efekty przyniesie ich praca oraz ukierunkowuje te działania w taki sposób, aby przyniosły one zamierzone efekty.

Pozostawienie rodziny bez fachowego wsparcia i różnorodnej pomocy specjalistycznej spowoduje wzrost zjawiska dalszej degradacji rodziny i skutkować będzie różnorodnymi konsekwencjami, którymi najbardziej zagrożone będą dzieci. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowania wartości i norm związanych z ich wychowaniem.

Aby móc kompleksowo wspierać rodziny należy stworzyć gminny program wspierania rodziny, którego realizacja należy do zadań własnych gminy.

II. Diagnoza społeczna.

Gmina Choszczno jest gminą miejsko-wiejską położoną w województwie zachodniopomorskim. Leży w północno-zachodniej części powiatu choszczeńskiego. Jest jedną z 6 gmin wchodzących w skład powiatu choszczeńskiego. Siedzibą gminy jest miasto Choszczno, które posiada również 18 sołectw

(Gleźno , Kołki , Koplin , Korytowo , Piasecznik , Radaczewo , Raduń , Rzecko , Sławęcın , Smoleń , Stary Klukom , Stradzewo , Sulino , Suliszewo , Wardyń , Witoszyn , Zamęcın i Zwierzyn) .

Ludność gminy wynosi ogółem 21 079 osób (stan na 31.12.2017 r. – dane Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miejskiego w Choszcznie), z tego :

- obszary miejskie zamieszkuje 14 747 osób,
- obszary wiejskie zamieszkuje 6 332 osób.

Poniższa tabela obrazuje strukturę ludności na terenie miasta i gminy Choszczno w latach 2016 – 2017

Ludność – struktura według płci stan na dzień 31 grudnia 2017 r.				
Liczba ludności	2016		2017	
	miasto	wieś	miasto	wieś
ogółem z tego	14.876	6.417	14.747	6.332
kobiety	7.766	3.209	7.702	3.165
mężczyźni	7.101	3.208	7.045	3.167

Źródło: dane Wydział Spraw Obywatelskich UM Choszczno, stan na 31.12.2017 r.

Analizując dane można zauważyć zdecydowany spadek ludności. Nasuwa się jednoznaczny wniosek, że ogólna polityka państwa w tym również samorządów lokalnych powinna zmierzać w kierunku zapewnienia rodzinie bezpieczeństwa (stała praca, wynagrodzenie pozwalające na zaspokojenie potrzeb rodziny, rozwój placówek oświatowych i służby zdrowia) i tym samym dać jej warunki do rozwoju.

Jednym z problemów z którym borykają się mieszkańcy gminy Choszczno jest bezrobocie. Rejestrowane bezrobocie w powiecie choszczeńskim wynosiło w 2017 roku 7,9 %. W grudniu 2017 roku liczba osób bezrobotnych na terenie miasta i gminy Choszczno wyniosło 820 osób (501) kobiet z czego 338 to mieszkańcy wsi (216 kobiet). Pozostawanie bez pracy powoduje ubożenie rodzin i bardzo często jest przyczyną powstania szeregu dysfunkcji (alkoholizm, przemoc, poczucie bezsilności).

Rodzina dysfunkcyjna jest to rodzina, która nie spełnia swych zadań względem dzieci. Rodziny te pozostają w opozycji do właściwości rodziny zdrowej. W takiej rodzinie na pierwszym miejscu zaspakajane są potrzeby rodziców a nie dzieci. Zaburzona jest również więź emocjonalna między członkami rodziny – są osoby ważniejsze, którym pozostali członkowie rodziny muszą się podporządkować. Atmosfera w rodzinie jest pełna napięć, zasady są narzucane. Nie można wyrażać swoich uczuć, myśli pragnień. Każda rodzina dysfunkcyjna naraża dziecko na szereg negatywnych emocji. Niejednokrotnie dzieci w takich rodzinach odbierane są jako balast dla rodziców ograniczających ich swobodę. Wobec dzieci stosowane są surowe kary, nieadekwatne do stopnia przewinienia.

Podjmując rozważania na temat roli rodziny w systemie profilaktyki, trzeba zdawać sobie sprawę z aktualnych zagrożeń, jak rozwój cywilizacji. Postawy wielu ludzi nacechowane są lękiem przed przyszłością, rozczarowaniem. Wiele małżeństw się rozpada. Rodzice są zapracowani, nie zwracają uwagi na potrzeby dzieci (głównie emocjonalne). Coraz bardziej widoczne są różnice pomiędzy bogatymi a biednymi. Najbardziej przez ten stan rzeczy cierpią dzieci, które pozostawione „same sobie” podejmują działania dewiacyjne, które prowadzą do niedostosowania społecznego.

Pracownicy socjalni jak i również asystenci rodziny Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Choszcznie w ramach wykonywania swoich obowiązków podejmują działania na rzecz rodzin dysfunkcyjnych, borykających się z różnorodnymi problemami. Niejednokrotnie są to rodziny, które oprócz ubóstwa dotknięte są wieloma dysfunkcjami. Praca z takimi rodzinami wymaga od kadry pomocy społecznej wysokiego profesjonalizmu i zaangażowania w podejmowaniu działaniach.

Najczęstsze przyczyny nasilenia trudnych sytuacji życiowych, które stanowią przyczynę ubiegania się o wsparcie odzwierciedla poniższa tabela.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Ogółem	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	460	1155
Sieroctwo	1	2
Bezdomność	35	36
Potrzeba Ochrony macierzyństwa	200	886

Bezrobocie	322	921
Niepełnosprawność	321	609
Długotrwała lub ciężka choroba	249	448
Bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	54	193
W tym: rodziny niepełne	33	120
Rodziny wielodzietne	4	35
Przemoc w rodzinie	6	17
Alkoholizm	86	177
Narkomania	1	1
Trudność w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	5	7
Razem	1777	4607

Źródło: sprawozdanie roczne MGOPS, stan na 31.12.2017 r.

Jak wynika z powyższej analizy główną przyczyną złego funkcjonowania rodzin jest ubóstwo, które następstwem bezrobocia oraz takich czynników dysfunkcji jak: alkoholizm, niepełnosprawność i długotrwała choroba. Wskazane powyższe dysfunkcje bardzo często prowadzą do powstania problemu bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. Bezradność oznacza brak umiejętności sprawowania opieki nad dziećmi, brak kompetencji wychowawczych, nieumiejętność prowadzenia gospodarstwa domowego. Podejmowanie działań na rzecz rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi jest traktowane przez służby społeczne priorytetowo, gdyż w dużej mierze dotyczy najmłodszych mieszkańców gminy tj. dzieci.

Asystenci rodziny podejmują działania na rzecz rodzin przeżywających trudność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Tutejszy ośrodek zatrudnia 2 asystentów rodziny w systemie zadaniowego czasu pracy. Liczba rodzin, z którymi jeden asystent rodziny może w tym samym czasie prowadzić prace jest uzależniona od stopnia trudności i wykonywanych zadań, jednak nie może przekroczyć 15-tu. Na uwagę zasługuje fakt, że wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego.

Poniższa tabela obrazuje liczbę rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny, jak również liczbę rodzin z którymi asystent zakończył współpracę w latach 2016 – 2017.

	2016	2017
Liczba rodzin objętych wsparciem asystentów rodziny z tego:	23	29
zamieszkujących na terenach wiejskich	6	7
Liczba rodzin, z którymi asystenci zakończyli współpracę- ogółem	4	8
z tego:		
Ze względu na osiągnięcie celów	3	3
Ze względu na zaprzestanie współpracy przez rodzinę	0	2
Ze względu na zmianę miejsca zamieszkania	0	1
Ze względu na rezygnację przez rodzinę bez podania przyczyny	1	2

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MGOPS Choszczno.

Nadrzędnym celem pracy asystenta rodziny jest pomoc rodzinie w zachowaniu jej integralności. Na pracę z rodziną składa się ocena jej sytuacji, planowanie i realizacja zadań mających na celu poprawę funkcjonowania rodziny w obszarze ekonomiczno-socjalnym, opiekuńczo –wychowawczym i społecznym. W tym celu asystent rodziny wspólnie z członkami rodziny opracowuje plan pracy, który jest następnie realizowany. Z planem pracy zapoznaje się także pracownik socjalny. Wspólnie podjęte działania przyczyniły się do tego, że rodziny zdobyły umiejętności samodzielnego, prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo – wychowawczych. W tych przypadkach asystent rodziny zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej monitorował funkcjonowanie rodziny poprzez wizyty w domu.

Dużym wsparciem dla dzieci wychowujących się w rodzinach dysfunkcyjnych są działające w strukturach Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Choszcznie Świetlice Środowiskowe. W 5 działających Świetlicach Środowiskowych z różnego rodzaju form zajęć opiekuńczo - wychowawczych skorzystało 120 dzieci. Podstawowym celem działania Świetlicy Środowiskowej jest stworzenie dzieciom bezpiecznego miejsca i możliwości spędzenia czasu wolnego od ryzykownych zachowań, a także doraźna pomoc w rozwiązywaniu podstawowych trudności funkcjonowania społecznego, szkolnego, osobistego i emocjonalnego. Świetlica jest placówką wsparcia dziennego i postępowanie z wychowankami ma charakter wieloaspektowy działań opiekuńczo – wychowawczych.

Ważnym instrumentem polityki edukacyjnej i integracyjnej oraz wyrównywania szans rozwojowych jest edukacja przedszkolna. Dla dzieci, których rozwój przebiega nieharmonijnie przedszkole jest szansą na wczesne wsparcie rozwoju w sferze poznawczej i społecznej. Na terenie miasta i gminy Choszczno funkcjonuje 6 przedszkoli w tym 2 z grupą żłobkową, 4 oddziały przedszkolne (6-latki) i kluby przedszkolne (3-5 lat) przy szkołach. Opieką przedszkolną na terenie gminy objętych jest 877 dzieci.

Poniższa tabela obrazuje liczbę dzieci w poszczególnych placówkach oświatowych- stan na dzień 30.03.2018 r.

Lp.	Placówka oświatowa	Liczba dzieci
1.	Publiczne Przedszkole Nr 1	215
2.	Publiczne Przedszkole Nr 4	125
3.	Publiczne Przedszkole Nr 2 z grupą żłobkową	149
4.	Publiczne Przedszkole Nr 5 z grupą żłobkową	165
5.	Przedszkole Oxford polsko – angielskie	34
6.	Przedszkole „Ancymonek”	75
7.	Oddział Przedszkolny przy SP w Zamęcinie	12
8.	Klub Przedszkolny przy SP w Zamęcinie	7
9.	Oddział Przedszkolny przy SP w Korytowie	16
10.	Klub Przedszkolny przy SP w Korytowie	13
11.	Oddział Przedszkolny przy SP Sławęcín	21
12.	Klub Przedszkolny przy SP Sławęcín	15
13.	Oddział Przedszkolny przy SP Suliszewo	14
14.	Klub Przedszkolny przy SP Suliszewo	14

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BOSS w Choszcznie (marzec 2018 r.)

Edukację szkolną zapewniają szkoły podstawowe, gimnazja, które funkcjonują na terenie miasta i gminy Choszczno. Poniższa przedstawia liczbę dzieci w poszczególnych placówkach oświatowych.

Lp.	Placówka oświatowa	Liczba dzieci
1.	Szkoła Podstawowa Nr 1 w Choszcznie	637
2.	Szkoła Podstawowa Nr 3 w Choszcznie	507
3.	Szkoła Podstawowa w Korytowie	102
4.	Szkoła Podstawowa w Sławęcín	134
5.	Szkoła Podstawowa w Suliszewie	109
6.	Szkoła Podstawowa w Zamęcinie	101
7.	Publiczne Gimnazjum w Choszcznie	369

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BOSS w Choszcznie (marzec 2018 r.)

Placówki oświatowe wspierają także rodziny w sferze opiekuńczo-wychowawczej. Ich celem oprócz edukacji, która jest ich głównym i priorytetowym zadaniem jest także wspieranie rodziców w wychowywaniu młodego pokolenia. To szkoła powinna wzmacniać i utrwalać pozytywne wartości, które przekazywane są w rodzinach. W placówkach oświatowych realizowanych jest szereg przedsięwzięć, które mają na celu pokazanie młodemu pokoleniu wartości jakimi powinni kierować się w życiu. Bardzo dużo mówi się o szkodliwości nadużywania alkoholu, narkotyków jak również neguje się zachowania przemocowe.

Problem przemocy dotyka rodziny zamieszkujące na terenie gminy Choszczno niezależnie od wykształcenia, statusu ekonomicznego czy też wykonywanego zawodu. Dlatego tak trudne jest

podejmowanie działań mających na celu zdiagnozowanie problemu, jak również tych, które mają na celu zatrzymanie przemocy. Rodziny dotknięte przemocą otrzymują pomoc i wsparcie w ramach prac grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego w Choszcznie. To na spotkaniach grupy roboczej przedstawiciele: Policji, oświaty, ośrodka pomocy społecznej, ochrony zdrowia, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych wspólnie z osobą, która jest dotknięta przemocą w rodzinie opracowują indywidualny plan pomocy. Działania podejmowane są także wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Czynniki dysfunkcyjne, które negatywnie wpływają na funkcjonowanie rodziny nakładają na szeroko rozumianą kadrę pomocy społecznej stosowania pracy socjalnej ukierunkowanej na zmiany negatywnych zachowań i poszukiwaniu rozwiązań trudnej sytuacji życiowej. W sytuacjach kryzysowych, gdy rodzina nie jest w stanie poradzić sobie z problemami zachodzi konieczność udzielenia jej pomocy m.in. poprzez stworzenie sprawnie funkcjonującego systemu poradnictwa specjalistycznego. Mieszkańcy gminy mogą liczyć na wsparcie pedagoga i psychologa w Punkcie Interwencji Kryzysowej działającym przy Miejsko Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Choszcznie.

Zdarzają się sytuacje, że mimo szeroko rozumianej pracy socjalnej świadczonej na rzecz rodziny zachodzi konieczność umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej stanowi, że w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowaniu przez rodziców zostaje ono umieszczone w pieczy zastępczej. Piecza zastępcza może być sprawowana w formie rodzinnej pieczy zastępczej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej. Przez rodzinną pieczę zastępczą rozumie się rodziny zastępcze (spokrewnione, niezawodowe, zawodowe) oraz rodzinne domy dziecka. Instytucjonalna piecza zastępcza to placówki opiekuńczo – wychowawcze, regionalne placówki opiekuńczo – terapeutyczne, interwencyjne ośrodki preadopcyjne.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nałożyła na gminy obowiązek partycypowania w kosztach związanych z umieszczeniem dziecka w szeroko rozumianej pieczy zastępczej. Wydatki kształtują się na poziomie 10 % w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, 30 % w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, 50 % w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej wydatków na opiekę i wychowanie dziecka. W roku 2017 Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej przeznaczył na współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej 154 740,72 zł. (W rodzinie zastępczej spokrewnionej w 2017 roku przebywało 18 dzieci, w rodzinie zawodowej 9 dzieci). W Gminie Choszczno bardzo widoczny jest problem związany z zagrożeniem umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, dlatego tak bardzo istotne jest podjęcie stosownych rozwiązań, które będzie miało na celu zapobieganie rozszerzaniu się problemu jak również jego systematycznemu niwelowaniu. Udzielenie pomocy nie powinno ograniczać się tylko do sytuacji kryzysowych. Należy podejmować działania o charakterze prewencyjnym, profilaktycznym. Głównym zadaniem i istotą działań pomocowych powinno być przeciwdziałanie umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej. Należy pamiętać, że rodzina jest podstawową komórką, w której powinien odbywać się naturalny proces kształtowania się osobowości wszystkich członków rodziny ze szczególnym uwzględnieniem dzieci. Należy dać im szansę na wzrastanie i uczenie się prawidłowych relacji rodzinnych i szczęśliwe dzieciństwo.

Duże znaczenie w promowaniu rodziny i działań zmierzających do jej zintegrowania mają organizacje pozarządowe. Na terenie gminy działa wiele organizacji prowadzących różnego rodzaju zajęcia, imprezy dla dzieci, młodzieży. Dużym zainteresowaniem społeczności lokalnej cieszą się przedsięwzięcia organizowane przez Gminę Choszczno, Choszczeński Dom Kultury, Miejską Bibliotekę Publiczną oraz świetlice środowiskowe. Szereg pikników, koncertów biesiad spotkań z ciekawymi ludźmi daje możliwość wspólnego spędzenia czasu z rodziną. Kółka zainteresowań organizowane w Choszczeńskim Domu Kultury uczą dzieci organizacji czasu wolnego jak i w dużej mierze rozwijają ich zainteresowania, pasje.

Analiza stanowi podstawę do określenia na jakich płaszczyznach życia rodzin należy podjąć działania, aby rodzina prawidłowo zaczęła funkcjonować i stanowiła pozytywne środowisko rozwoju młodego człowieka. Wobec tak zawiłych i skomplikowanych problemów wskazane jest zastosowanie pracy socjalnej prowadzonej w celu wprowadzenia i wzmocnienia zmiany. Polityka rodzinna musi być rozumiana jako interdyscyplinarne działania i wsparcie ze strony służb i instytucji pracujących na rzecz dobra dziecka i rodziny.

III. Analiza SWOT – wsparcie rodziny.

Opracowana diagnoza, a także potrzeby i oczekiwania zgłaszane przez osoby działające w obszarze wsparcia rodziny umożliwiły sporządzenie analizy SWOT, która określa mocne i słabe strony, a także szanse i zagrożenia systemu wsparcia rodziny w Gminie Choszczno.

1. Mocne strony:

- 1) dobrze przygotowana i stale doskonaląca umiejętności kadra instytucji działających na rzecz rodziny;
- 2) znajomość problemu i dobrze działające służby zajmujące się profilaktyką i wsparciem rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- 3) dobra współpraca z organizacjami pozarządowymi;
- 4) poparcie działań i współpraca z samorządem gminnym;
- 5) kampanie społeczne promujące rodzicielstwo;
- 6) zatrudnienie asystentów rodziny w ramach stosunku pracy w systemie zadaniowego czasu pracy;
- 7) liczne oddziaływa niania profilaktyczne prowadzone w pałcówkach oświatowych zlokalizowanych na terenie gminy Choszczno;
- 8) funkcjonowanie Świetlicy Środowiskowych.

2. Słabe strony:

- 1) bezradność i niskie kwalifikacje opiekunów – wychowawców rodziców;
- 2) niewystarczająca ilość lokali chronionych/ mieszkań socjalnych;
- 3) niekorzystne prognozy demograficzne;
- 4) daje się zauważyć zjawisko wyuczonej dziedzicznej bezradności rodzin korzystających z pomocy społecznej.

3. Szanse:

- 1) możliwość skorzystania przez mieszkańców Gminy Choszczno ze wsparcia specjalistów w Punkcie Interwencji Kryzysowej działającym przy MGOPS Choszczno;
- 2) możliwość podnoszenia kwalifikacji przez pracowników MGOPS Choszczno;
- 3) dalszy rozwój współpracy pracowników pomocy społecznej z instytucjami sektora publicznego, organizacjami;
- 4) wzrost świadomości i wiedzy na temat wypełniania funkcji opiekunów – wychowawców przez rodziców;
- 5) wzrost umiejętności korzystania przez rodziców z różnych form wsparcia;
- 6) możliwość pozyskania środków zewnętrznych na realizację zadań;

4. Zagrożenia:

- 1) nasilenie negatywnych zjawisk: alkohol, narkotyki, i inne środki odurzające;
- 2) negatywne wzorce zachowań społecznych;
- 3) bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych rodzin;
- 4) wzrost dostępności substancji psychoaktywnych dla dzieci i młodzieży;
- 5) rosące zapotrzebowanie na udzielanie wsparcia osobom starszym (zjawisko starzenia się społeczeństwa) i niepełnosprawnym;
- 6) wypalenie zawodowe pracowników.

IV. Cel główny Gminnego Programu wspierania Rodziny na lata 2018– 2020.

Głównym celem Programu jest wspieranie rodzin w wypełnianiu i przywracaniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

V. Cele szczegółowe.

1. Zapewnienie profesjonalnego wsparcia rodzinom biologicznym, aby mogły pełnić właściwe funkcje opiekuńczo – wychowawcze wobec dzieci.
2. Rozwój i poszerzenie ofert placówek wsparcia dziennego.
3. Umożliwienie powrotu dzieciom z pieczy zastępczej do rodzin biologicznych.

4. Szkolenie i podnoszenie kwalifikacji zawodowych szeroko rozumianej kadry pomocy społecznej ukierunkowanej na pomoc dziecku i rodzinie.

5. Zapewnienie podstawowych potrzeb bytowych rodziny.

6. Diagnoza i monitoring skali potrzeb i problemów rodzin.

VI. Zadania Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2018 – 2020.

1. Zatrudnienie zgodnie z ustawą asystentów rodziny i zapewnienie możliwości podnoszenia ich kwalifikacji poprzez udział w szkoleniach i ich finansowanie.

2. Kierowanie asystentów do pracy z rodziną, przygotowanie planu pracy z rodziną i jego realizacja.

3. Organizowanie grup wsparcia dla rodzin z różnymi problemami.

4. Zagwarantowanie rodzinom biologicznym możliwości korzystania z poradnictwa specjalistycznego (psycholog, pedagog, radca prawny itp.).

5. Współpraca ze specjalistami w zakresie poradnictwa specjalistycznego.

6. Objęcie wsparciem rodzin dotkniętych przemocą, problemem alkoholowym – współpraca między innymi z Zespołem Interdyscyplinarnym, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

7. Finansowanie kosztów związanych z udzieleniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2 ponoszonych przez rodziny wspierające.

8. Współpraca rodzin wspierających z asystentem rodziny na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych w zakresie: opieki i wychowania dziecka, prowadzenia gospodarstwa domowego, kształtowania i wypełniania podstawowych ról społecznych.

9. Zapobieganie umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej.

10. Zapobieganie niedostosowaniu społecznemu dzieci i młodzieży.

11. Współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w zakresie ustalenia działań mających na celu powrót dziecka do rodziny biologicznej.

12. Współfinansowanie na zasadach zawartych w ustawie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo – wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.

13. Współpraca z Sądami i ich organizacjami pomocowymi oraz innymi instytucjami w zakresie oceny sytuacji dziecka przebywającego w rodzinie dysfunkcyjnej lub umieszczonego w pieczy zastępczej.

14. Podejmowanie działań profilaktycznych sprzyjających umacnianiu rodzin (festyny, biesiady, spotkania z ciekawymi ludźmi).

15. Wsparcie dla rodzin mających trudną sytuację finansową – z systemem zabezpieczenia socjalnego (zasiłki okresowe, celowe, zasiłki rodzinne wraz z dodatkami, stypendia szkolne, pomoc osobom uprawnionym do alimentów, świadczenia wychowawcze 500+, jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia dziecka, dożywianie w szkole, itp.).

VII. Harmonogram realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2018-2020

Lp.	Zadanie	Realizatorzy	Termin realizacji
1.	Zatrudnienie asystentów rodziny w ramach stosunku pracy w systemie zadaniowego czasu pracy w ilości zgodnej z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Liczba rodzin, z którymi asystent może w tym samym czasie prowadzić pracę.	MGOPS	Lata 2018-2020
2.	Zagwarantowanie osobom świadczącym wsparcie na rzecz rodzin warunków umożliwiających podnoszenie kwalifikacji.	MGOPS Podmioty organizujące szkolenia	Lata 2018-2020
3.	Kierowanie asystentów do pracy z rodziną,	MGOPS-asystenci	Lata 2018-2020

	przygotowanie planu pracy z rodziną, realizacja zadań.	rodzin, pracownicy socjalni w ścisłej współpracy z rodzinami objętymi wsparciem.	
4.	Nawiązywanie współpracy w podmiotami pracującymi na rzecz rodziny.	MGOPS	Lata 2018-2020
5.	Organizowanie specjalistycznego poradnictwa m.in. psychologicznego, pedagogicznego, prawnego na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.	MGOPS, Punkt Interwencji Kryzysowej.	Lata 2018-2020
6.	Objęcie wsparciem rodzin dotkniętych przemocą, problemem alkoholowym.	MGOPS, Punkt Interwencji Kryzysowej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodek Terapii Uzależnień „Zmiana”	Lata 2018-2020
7.	Wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych za pomocą rodzin wspierających.	Gmina Choszczno MGOPS	Lata 2018-2020
8.	Finansowanie kosztów, o których mowa w art. 29 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej związanych z realizacją pomocy przez rodziny wspierające.	Gmina Choszczno MGOPS	Lata 2018 – 2020
9.	Prowadzenie placówek wsparcia dziennego- Świetlice Środowiskowe, dożywianie dzieci w szkole, organizowanie koloni, obozów.	Gmina Choszczno, MGOPS, Świetlice Środowiskowe, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Lata 2018-2020
10.	Współfinansowanie na zasadach zawartych w ustawie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej, lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym	Gmina Choszczno MGOPS	Lata 2018-2020
11.	Współpraca z Sądami i ich organami pomocniczymi oraz instytucjami w zakresie oceny sytuacji dziecka przebywającego w rodzinie dysfunkcyjnej lub umieszczonej w pieczy zastępczej	Sąd Rejonowy w Choszcznie, Kuratorzy, MGOPS, PCPR, Placówki oświatowe	Lata 2018-2020
12.	Podejmowanie działań profilaktycznych sprzyjających umacnianiu rodziny (festyny, biesiady, spotkania z ciekawymi ludźmi, itp.)	MGOPS, ChDK, Miejska Biblioteka Publiczna, organizacje pozarządowe, GKRPA	Lata 2018-2020

13.	Wsparcie dla rodzin posiadających trudną sytuację finansową z systemu bezpieczeństwa socjalnego (np. stypendia socjalne, dodatki mieszkaniowe, pomoc przyznawana na podstawie ustawy o pomocy społecznej, świadczenia rodzinne)	Gmina Choszczno, MGOPS, BOSS	Lata 2018-2020
-----	---	------------------------------	----------------

VIII. Źródła finansowania Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2018-2020.

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2018 – 2020 mogą być środki finansowe pochodzące:

1. z budżetu gminy;
2. z budżetu państwa;
3. ze środków unijnych;
4. z darowizn.

Środki finansowe na realizację poszczególnych działań będą uwzględniane cyklicznie w rocznych planach finansowych.

IX. Beneficjenci Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2018-2020 z terenu Gminy Choszczno.

1. Rodziny z terenu miasta i gminy Choszczno ze szczególnym uwzględnieniem rodzin niewydolnych wychowawczo, rodzin dotkniętych przemocą, problemem alkoholowym.

2. Dzieci i młodzież zagrożona niedostosowaniem społecznym.

3. Rodziny wspierające, których głównym zadaniem jest wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

X. Zasoby instytucjonalne działające w obszarze wspierania rodzin na terenie gminy Choszczno.

1. Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Choszcznie,
2. Punkt Interwencji Kryzysowej przy MGOPS w Choszcznie,
3. Zespół Interdyscyplinarny powołany przy MGOPS w Choszcznie,
4. Komenda Powiatowa Policji w Choszcznie,
5. Urząd Miejski w Choszcznie,
6. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
7. Placówki oświatowe z terenu Gminy Choszczno,
8. Organizacje pozarządowe,
9. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Choszcznie,
10. Sąd Rejonowy w Choszcznie, Kuratorzy,
11. Jednostki organizacyjne Gminy Choszczno.

XI. Realizatorzy Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2018-2020

Koordynatorem Programu jest Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Choszcznie przy współpracy:

1. Asystentów rodziny,
2. Pracowników socjalnych,
3. Rodzin wspierających
4. Zespołu Interdyscyplinarnego,
5. Policji,

6. Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Choszczynie,
7. Sędziów i Kuratorów Sądu Rejonowego w Choszczynie,
8. Organizacji Pozarządowych,
9. Placówek oświatowych i kulturalnych,
10. Placówek wsparcia dziennego,
11. Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Choszczynie.

W realizacji swoich działań w/w podmioty powinny kierować się dobrem rodziny, a jej wspieranie traktować jako priorytet.

Opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny należy do zadań własnych gminy, a tym samym zobowiązuje jednostki samorządowe do realizacji celów w nim zawartych oraz stymulowania i ukierunkowywania działań na rzecz dziecka i rodziny.

XII. Monitoring Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2018 – 2020

Monitoring Programu będzie odbywał się poprzez coroczną ocenę realizacji zadań. Sprawozdanie z realizacji Programu i osiągniętych efektów będzie przedkładane do 31 marca każdego roku.